

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22708 - Metodologia de les Cures d'Infermeria
Grup	Grup 2, 2S
Guia docent	B
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Nom	22708 - Metodologia de les Cures d'Infermeria
Crèdits	1,12 de presencials (28 hores) 1,88 de no presencials (47 hores) 3 de totals (75 hores).
Grup	Grup 2, 2S (Campus Extens)
Període d'impartició	Segon semestre
Idioma d'impartició	Castellà

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Joan Ernest De Pedro Gómez depedro@uib.es	12:30	14:00	Dilluns	11/09/2017	27/07/2018	BEATRIU DE PINOS D-31
Pedro Sastre Fullana p.sastre@uib.es	Cal concertar cita prèvia amb el/la professor/a per a fer una tutoria					

Contextualització

Aquesta assignatura està considerada de formació obligatòria en el Grau en Infermeria. Aporta al currículum acadèmic l'aprenentatge de les bases conceptuals i metodològiques de la Infermeria. Els continguts i les competències que l'estudiant assolirà en aquesta assignatura li permetran comprendre les bases del pensament crític i les competències disciplinàries que són distintives de l'àrea de coneixement i de la pràctica de la Infermeria en el sistema de salut i en la societat. L'assignatura permetrà als alumnes adquirir competències per desenvolupar l'atenció als problemes dels usuaris atenent a una correcta valoració, un correcte diagnòstic i una correcta planificació i valoració de les activitats proposades, coneixent les bases taxonòmiques d'ús professional, així com els estàndards de qualitat i seguretat. Tot això, permetrà a l'estudiant assentar els fonaments per afrontar amb major amplitud i complexitat els continguts i competències abordades en assignatures successives del Grau en Infermeria.

Profesorado: Dr. Joan Ernest De Pedro Gómez

Profesor adscrito al Departamento de Enfermería y Fisioterapia en la Universitat de les Illes Balears desde el año 1998. Diplomado en Enfermería, Licenciado en Antropología Social y Cultural y Doctor en Ciencias Biosociosanitarias. Impartiendo en la actualidad asignaturas relacionadas con la adquisición de competencias para relacionarse con el conocimiento científico y en la metodología propia de la enfermería. Antes de ser profesor de la UIB, desarrollé durante 21 años trabajo en el sector sanitario como enfermero, tanto en el ámbito clínico, como en el docente y la gestión. Mantuve siempre una estrecha relación con la investigación clínica, en concreto en el campo de los cuidados y ya en 1989 obtuve la primera beca con financiación para desarrollar investigación en el campo de los cuidados. En este momento desarrollo mi tarea como investigador en grupo Grupo: Evidencia, estilos de vida y salud (EVES) trabajando en investigación clínica, pero prioritariamente en la identificación de las condiciones que intervienen tanto a nivel personal como organizacional en la transferencia de conocimientos a la práctica clínica. Estoy en posesión de mi sexenio de investigación vivo y pertenezco al grupo de investigadores con calificación de excelencia de la Universidad. Al tiempo mantengo importantes relaciones con el mundo sanitario con diferentes grupos, desarrollando investigación de carácter

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22708 - Metodologia de les Cures d'Infermeria
Grup	Grup 2, 2S
Guia docent	B
Idioma	Català

clínico y desarrollando proyectos de mentoría y asesoramiento en el sistema sanitario. He estado durante 13 años miembro del Comité Ético de Investigación Clínica (CEIC).

Requisits

Encara que aquesta assignatura no té cap requisit oficial, ja que es tracta d'una assignatura de formació bàsica, es considera que hi ha requisits acadèmics i personals recomanables que poden facilitar a l'estudiant la integració d'aquest continguts i competències.

Recomanables

A nivell acadèmic es recomana que l'estudiant de grau en Infermeria disposi de coneixements, a nivell de pregrau, que li permetin expressar-se correctament de forma oral i escrita en espanyol i català. També és recomanable tenir coneixements bàsics que li permetin comprendre, parlar i escriure en llengua anglesa; així com manejar les eines informàtiques bàsiques. A nivell personal, són recomanables actituds d'interès pel coneixement científic i els aspectes relacionats capacitat d'anàlisi, síntesi i reflexió.

Competències

Aquesta assignatura té el propòsit de contribuir a l'adquisició de les competències que s'indiquen a continuació, les quals formen part del conjunt de competències establertes en els plans d'estudis del Grau d'Infermeria. Per assolir aquestes competències es proposen els següents objectius d'aprenentatge:

- Identificar les competències, àmbits i funcions d'actuació del professional d'infermeria.
- Descriure i relacionar les diferents fases de la metodologia científica d'Infermeria a l'atenció a les persones, famílies i comunitats en els diferents àmbits d'atenció
- Conèixer les eines més importants emprades al àmbit de les cures per establir els estàndards de qualitat assistencial

Específiques

- * CE1 Capacitat per a aplicar els principis teòrics i metodològics de la infermeria adquirits a la pràctica professional, envers criteris de qualitat en qualsevol etapa del cicle vital i tenint en compte la diversitat i la multiculturalitat. CE3 Capacitat per a valorar, analitzar, planificar i avaluar les situacions de salut susceptibles de cures d'infermeria tant en l'individu, família i en la comunitat amb la fi de desenvolupar projectes d'educació, prevenció de la malaltia i promoció de la salut. CE4 Capacitat per proporcionar cures d'infermeria individualitzades que comprenguin totes les dimensions de la persona i la seva família (biològica, psicosocial, espiritual i cultural), sense judicis, assegurant el respecte a les seves opinions, creences i valors, garantint el secret professional. CE12 Capacitat per a utilitzar i aplicar en la pràctica clínica els coneixements científics, tecnològics i tècnics que afavoreixin la continuïtat i la complementarietat de les cures infermères..

Genèriques

- * CG1 Capacitat d'anàlisi i síntesi. CG6 Capacitat de gestió de la informació. CG2 Capacitat d'organització i planificació. CG10 Raonament crític..

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22708 - Metodologia de les Cures d'Infermeria
Grup	Grup 2, 2S
Guia docent	B
Idioma	Català

Bàsiques

* Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

Unitat temàtica 1. Valoració integral

- 1.1 Definició, objectius, fases, fonts i mètodes.
- 1.2 Organització de les dades: Necessitat humanes segons V. Henderson i Patrons funcionals de salut segons M.Gordon.
- 1.3 Observació i exploració: escales i qüestionaris.
- 1.4 Validació, verificació i registre de les dades.
- 1.5 Guia de valoració propia del Grau en Infermeria de la UIB.

Unitat temàtica 2. Identificació de problemes/diagnòstics de salut

- 2.1 Definició i objectius del procés diagnòstic.
- 2.2 Introducció als sistemes estandaritzats del llenguatge en salut i la pràctica de la infermeria.
- 2.3 Identificació de problemes de salut; factors relacionats i característiques definitòries pròpies de cada problema.
- 2.4 Problemes reals i problemes potencials. Actuació vs monitorització.

Unitat temàtica 3. Planificació i registre

- 3.1 Definició i objectius.
- 3.2 Planificació de resultats del pacient a assolir. Indicadors de resultat como a mesura de l'evolució del pacient i/o família.
- 3.3 Intervencions d'Infermeria en la resolució de problemes i en la monitorització i vigilància.
- 3.4 Eines per a la pràctica clínica: pla de cures, guies clíniques, guies clíniques, programes i protocols.
- 3.5 Introducció als sistemes de registre. Història de Salut del ciutadà a les Illes Balears com a registre unificat a la CAIB.

Unitat temàtica 4. Instruments estandaritzats per una pràctica clínica basada en l'evidència

- 4.1 Protocols
- 4.2 Plans de cures estandaritzats
- 4.3 Guies de pràctica clínica

Metodologia docent

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22708 - Metodologia de les Cures d'Infermeria
Grup	Grup 2, 2S
Guia docent	B
Idioma	Català

En aquest apartat es descriuen les activitats de treball presencial i no presencial previstes a l'assignatura amb l'objecte de poder desenvolupar i avaluar les competències establertes anteriorment. Amb el propòsit d'afavorir l'autonomia i el treball personal de l'estudiant l'assignatura forma part del projecte Campus Extens Illes, dedicat a l'ensenyament flexible i a distància, el qual incorpora l'ús de la telemàtica a l'ensenyament universitari. Així, mitjançant la plataforma de teleeducació l'estudiant tindrà a la seva disposició una comunicació en línia i a distància amb el/la professor/a, una calendari amb notícies d'interès, documents electrònics i enllaços a Internet.

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Lliçó magistral	Grup gran (G)	Mitjançant mètodes expositius i participatius, el professorat establirà els fonaments teòrics, així com el mètode de treball aconsellable i el material didàctic que l'estudiant haurà d'utilitzar per preparar de forma autònoma els continguts.	20
Seminaris i tallers	1. Seminari de valoració	Grup mitjà (M)	Sessió monogràfica orientada pel professorat amb participació compartida professorat, estudiants. La finalitat d'aquesta activitat es que l'estudiant pugui analitzar, reflexionar i discutir els temes de l'assignatura en grup més petits. Prèviament a la realització de cada seminari, es facilitarà als estudiants els objectius, el contingut, les activitats i la documentació complementària. Les activitats dels seminaris es poden plantejar en forma de treball individual o cooperatiu. L'assistència als seminaris es considera obligatòria per assolir de forma òptima els coneixements i optar al percentatge corresponent d'avaluació.	3
Seminaris i tallers	2. Seminari de diagnòstic i planificació	Grup mitjà (M)	Sessió monogràfica orientada pel professorat amb participació compartida professorat, estudiants. La finalitat d'aquesta activitat es que l'estudiant pugui analitzar, reflexionar i discutir els temes de l'assignatura en grup més petits. Prèviament a la realització de cada seminari, es facilitarà als estudiants els objectius, el contingut, les activitats i la documentació complementària. Les activitats dels seminaris es poden plantejar en forma de treball individual o cooperatiu. L'assistència als seminaris es considera obligatòria per assolir de forma òptima els coneixements i optar al percentatge corresponent d'avaluació.	3
Avaluació	Examen	Grup gran (G)	Prova escrita amb qüestions teòriques i plantejaments d'aplicació dels continguts de l'assignatura. Aquesta avaluació permetrà valorar si l'estudiant coneix i sap aplicar els continguts.	2

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Activitats de treball no presencial

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22708 - Metodologia de les Cures d'Infermeria
Grup	Grup 2, 2S
Guia docent	B
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Preparació de les unitats temàtiques i exàmens	Preparació de cada unitat temàtica amb les seves lectures obligatòries i complementàries. S'hi inclou, a més a més, l'estudi personal per la preparació d'exàmens i la resolució d'exercicis.	36
Estudi i treball autònom en grup	Cas clínic	Presentació d'un treball en grup en que els alumnes presentaran un cas clínic en el que plantejaran la identificació dels problemes que corresponen a la situació clínica plantejada, així com la planificació de les activitats que corresponen per la seva atenció. El grup ha d'estar obligatòriament format entre 2 i 3 persones. Aquest treball s'ha d'entendre com a feina de caràcter pràctic.	11

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Les competències establertes a l'assignatura seran avaluades mitjançant diferents activitats. L'estudiant obtindrà una qualificació numèrica entre 0 i 10 per a cada activitat avaluativa, la qual serà ponderada segons el seu pes, a fi d'obtenir la qualificació global.

Per superar l'assignatura l'estudiant haurà d'obtenir una nota mínima de 5 a la prova escrita d'avaluació.

L'estudiant que no hagi entregat el treball corresponent al seminari quedarà exclòs de la possibilitat de presentar-se a l'avaluació extraordinària de juliol.

“Segons el punt 5 de l'article 26 del nou reglament acadèmic, en aquesta assignatura hi ha activitats que es consideren pràctiques i per tant tenen caràcter no recuperable amb una nota mínima per a ser superades (acord del Consell d'Estudis d'Infermeria 26/06/2015)”.

1. Seminari de valoració

Modalitat	Seminaris i tallers
Tècnica	Altres procediments (no recuperable)
Descripció	Sessió monogràfica orientada pel professorat amb participació compartida professorat, estudiants. La finalitat d'aquesta activitat és que l'estudiant pugui analitzar, reflexionar i discutir els temes de l'assignatura en grup més petits. Prèviament a la realització de cada seminari, es facilitarà als estudiants els objectius, el contingut, les activitats i la documentació complementària. Les activitats dels seminaris es poden plantejar en forma de treball individual o cooperatiu. L'assistència als seminaris es considera obligatòria per assolir de forma òptima els coneixements i optar al percentatge corresponent d'avaluació.
Criteris d'avaluació	Assistència i participació al seminari, la nota del seminari s'establirà mitjançant la complementació d'un test d'autoavaluació

Percentatge de la qualificació final: 10%

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22708 - Metodologia de les Cures d'Infermeria
Grup	Grup 2, 2S
Guia docent	B
Idioma	Català

2. Seminari de diagnòstic i planificació

Modalitat	Seminaris i tallers
Tècnica	Altres procediments (no recuperable)
Descripció	Sessió monogràfica orientada pel professorat amb participació compartida professorat, estudiants. La finalitat d'aquesta activitat és que l'estudiant pugui analitzar, reflexionar i discutir els temes de l'assignatura en grup més petits. Prèviament a la realització de cada seminari, es facilitarà als estudiants els objectius, el contingut, les activitats i la documentació complementària. Les activitats dels seminaris es poden plantejar en forma de treball individual o cooperatiu. L'assistència als seminaris es considera obligatòria per assolir de forma òptima els coneixements i optar al percentatge corresponent d'avaluació.
Críteris d'avaluació	Assistència i participació al seminari, la nota del seminari s'establirà mitjançant la complementació d'un test d'autoavaluació

Percentatge de la qualificació final: 10%

Examen

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves objectives (recuperable)
Descripció	Prova escrita amb qüestions teòriques i plantejaments d'aplicació dels continguts de l'assignatura. Aquesta avaluació permetrà valorar si l'estudiant coneix i sap aplicar els continguts.
Críteris d'avaluació	Examen tipus test nota mínima de 5

Percentatge de la qualificació final: 50% amb qualificació mínima 5

Cas clínic

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Treballs i projectes (no recuperable)
Descripció	Presentació d'un treball en grup en que els alumnes presentaran un cas clínic en el que plantejaran la identificació dels problemes que corresponen a la situació clínica plantejada, així com la planificació de les activitats que corresponen per la seva atenció. El grup ha d'estar obligatòriament format entre 2 i 3 persones. Aquest treball s'ha d'entendre com a feina de caràcter pràctic.
Críteris d'avaluació	Presentació d'un treball en grup, nota mínima de 6. Aquest treball es considera una activitat pràctica.

Percentatge de la qualificació final: 30% amb qualificació mínima 6

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Relació de llibres, articles, documents bàsics i complementaris per al desenvolupament del treball autònom dels estudiants.

Bibliografia bàsica

- * Alfaro-Lefevre R. Pensamiento crítico y juicio clínico en enfermería. Un enfoque práctico para un pensamiento centrado en resultados. Barcelona: Masson; 2009.
- * NANDA Internacional. Diagnósticos enfermeros: Definiciones y clasificación, 2015-2017. Barcelona: Elsevier; 2016.
- * Moorhead, S., Johnson, M., Maas, M., & Swanson, E. (Eds.). (2013). Clasificación de resultados de enfermería (NOC) (5 ed.). Elsevier.

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22708 - Metodologia de les Cures d'Infermeria
Grup	Grup 2, 2S
Guia docent	B
Idioma	Català

* Bulechek, G., Butcher, H., Dochterman, J., & Wagner, C. (Eds.). (2013). Clasificación de intervenciones de enfermería (NIC) (6 ed.). Elsevier.

* Johnson, M., Moorhead, S., Bulechek, G., Butcher, H., Howard, K., & Maas, M. L. (2012). Vínculos de NOC y NIC a NANDA-I y diagnósticos médicos. Barcelona: Editorial Elsevier. Setembre 2011

Bibliografia complementària

* Echevarria Pérez, P. Investigación en metodología y lenguajes enfermeros. Barcelona: Elsevier; 2016

* Müller - Staub, M., Lavin, M. A., Needham, I., & Van Achterberg, T. (2006). Nursing diagnoses, interventions and outcomes—application and impact on nursing practice: systematic review. *Journal of Advanced Nursing*, 56(5), 514-531.

* Tirado Pedregosa, G., Hueso Montoro, C., Cuevas Fernández-Gallego, M., Montoya Juárez, R., Bonill de las Nieves, C., & Schmidt Río-Del Valle, J. (2011). Cómo escribir un caso clínico en Enfermería utilizando Taxonomía NANDA, NOC, NIC. *Index de Enfermería*, 20(1-2), 111-115.

* Castillo Gómez, Mª Teresa; Torre Lloveras, Pilar. Conjunt mínim de dades dels informes clínics. Informe de cures d'infermeria . Reial Decret 1093/2010. *Àgora d'Infermeria (AgInf)* Vol.15.3

* Zapata-Sampedro, M. A., Matute-Caballero, M. N., & Gómez-Reina, M. V. (2007). Plan de cuidados enfermeros al cuidador informal. Caso clínico. *Enfermería Clínica*, 17(3), 157-161.

* del Carmen Peinado-Barraso, M., del Rosario Cabrerizo-Cordero, M., Granados-Matute, A. E., & Contreras-Fariñas, R. (2008). Caso clínico: coordinación en los cuidados de una paciente con cáncer de mama. *Enfermería Clínica*, 18(5), 273-277.

* Mantilla Morató, T., & Gómez de Celis Cornejo, M. I. (2007). Paciente con úlceras vasculares y factores de riesgo cardiovascular. Caso clínico. *Enfermería Clínica*, 17(1), 41-45.

* Sampedro, M. Z., Caballero, M. M., & Boza, J. C. (2007). Cuidados a personas con discapacidad severa. Caso Clínico. *Enfermería Global*, 6(1).

* Gálvez-González, M. (2008). El duelo anticipado en la familia de los pacientes ingresados en la unidad de cuidados críticos, presentación de un caso clínico. *Revista Electronica Internacional de Cuidados*, 8(1), 25-33.

* Alconero-Camarero, A. R., Cobo-Sánchez, J. L., Casaus-Pérez, M., García-Campo, M. E., García-Zarrabeitia, M. J., Calvo-Diez, M., & Mirones-Valdeolivas, L. E. (2008). Paciente intervenido de aneurisma de aorta abdominal por técnica quirúrgica endovascular. Caso clínico. *Enfermería Clínica*, 18(2), 96-103.

